

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/370/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113215667
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113215667.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa F., právne zastúpený Z. proti odporkyni D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Q., právne zastúpený Z., v konaní o zaplatenie 1.856,02 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č.k. 20C/396/2013-78 zo dňa 11. februára 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka p
o t v r d z u j e .

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania n
e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd svojím uznesením konanie zastavil. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 178,51 Eur, do rúk Z. Z. H., advokáta, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ návrhom podaným dňa 21.6.2013 požiadal súd, aby odporkyňu zaviazal zaplatiť mu sumu 1.856,02 Eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 1.357,41 Eur od 05.10.2012 do zaplatenia titulom neuhradeného úveru na základe zmluvy o úvere. Pred začatím pojednávania, písomným podaním zo dňa 09.02.2015, navrhovateľ vzal návrh späť v celom rozsahu, preto súd konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. v celom rozsahu zastavil. Odporkyňa náhradu trov konania neuplatnila. Vedľajší účastník na strane odporkyne uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia 178,51 Eur, vykonal 2 úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie k návrhu, za ktoré mu pri hodnote sporu 1.856,02 Eur podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. patrí základná sadzba tarifnej odmeny 81,33 Eur x 2 úkony, režijný paušál vo výške 7,81 Eur za úkon z roku 2013, 8,04 Eur za úkon z roku 2014. Súd zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia 178,51 Eur, do rúk právneho zástupcu vedľajšieho účastníka podľa § 149 ods. 1 O.s.p. Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľa, že trovy právneho zastúpenia na strane vedľajšieho účastníka sú neúčelne vynaložené. Navrhovateľ nevysvetlil bližšie toto svoje tvrdenie. Podľa názoru súdu zo žiadneho ustanovenia O.s.p. nevyplýva, že by vedľajší účastník, ktorý v konaní podporuje odporkyňu, nemal mať právo zvoliť si na jeho zastupovanie advokáta. Vedľajší účastník sa nechal zastúpiť advokátom, ktorý v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania zo dňa 25.03.2014 oprávnenne namietal premlčanie práva uplatneného navrhovateľom proti odporkyni. Z návrhu na začatie konania, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa zmluvu o úvere vypovedal dňa 07.12.2009, pričom od nasledujúceho dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula dňa 08.12.2012, no navrhovateľ podal návrh na súd až dňa 21.06.2013, t. j. po uplynutí premlčacej doby. Vedľajší účastník teda poskytol odporkyni v konaní účinnú a účelnú ochranu jej práv.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania neprizná. Uviedol, že dôvodom späťvzatia žalobného návrhu bolo, že súd je v súlade s ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnúť na premlčanie práva. Premlčaním právo nezaniká, navrhovateľ tak nekonal v rozpore s právom, ak si svoju premlčanú pohľadávku uplatnil v súdnom konaní. Ako vedľajší účastník sa podľa § 93 ods. 2 O.s.p. môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania mu dáva samotný zákon, pretože sa predpokladá, že svojím aktívnym pôsobením poskytne účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupuje, „pomoc v spore“. V danej veci sa vedľajší účastník k žalobnému návrhu vyjadril formulárovým podaním, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Prvostupňový súd nerozhodol na základe aktivity právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, nerozhodol bezprostredne po vznesenej námietke premlčania a na jej základe, ale na základe dispozičného úkonu navrhovateľa. Navrhovateľ s poukazom na obranu odporcu a premlčanie nároku vzal návrh späť a žiadal konanie zastaviť. V prípade, ak by súd ďalej vo veci konal, bol by povinný prihliadnúť na premlčanie nároku zo zákona. Vedľajší účastník nemá zastupovať súd a plniť úlohy súdu uložené zákonom. Túto ochranu mal odporcovi poskytnúť súd, ktorý bez ohľadu na aktivitu vedľajšieho účastníka na premlčanie nároku prihliada z úradnej povinnosti. Poukázal na to, že v danej veci ide o skutkovo a práve jednoduchý prípad, čo dokazuje aj skutočnosť, že aj samotný spotrebiteľ v tejto veci dokázal vzniesť námietku premlčania. Vzhľadom na vysoký štandard ochrany spotrebiteľa zákonmi a následne súdmi Slovenskej republiky, je zbytočné a neúčelné, aby bol spotrebiteľ v konaní „chránený“ aj vedľajším účastníkom s vlastným právnym zastúpením. Odporkyňa ako spotrebiteľ by dosiahla v konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka, a to práve z dôvodu povinnosti ex offo prihliadnúť na premlčanie nároku. Vedľajší účastník neuviedol žiadne iné skutočnosti ani právne argumenty nad rámec tých, ktoré je súd povinný zistiť sám z úradnej povinnosti, a ktoré by navrhovateľa viedli k späťvzatiu žalobného návrhu. Navrhovateľ namietal účelnosť trov vedľajšieho účastníka, podporne použil argumentáciu súdov vyslovených v rozhodnutiach Ústavného súdu Českej republiky (IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11, I. ÚS 988/12), Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 84/2014, IV. ÚS 14/2007, I. ÚS 615/2014), v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (IISži/6/2014, IISži/10/2014, 6MCdo/5/2013, 6MCdo/9/2013, 6MCdo/5/2013), v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co/91/2012, Krajského súdu v Bratislave 3Cob/259/2011, Krajského súdu v Nitre 8Co/207/2014, Krajského súdu Košice 5Co/15/2014, Krajského súdu v Prešove 12Co/69/2013 a v rozsudku Súdneho dvora vo veci C-470/12, C-270/09.

Vedľajší účastník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne vo výške 178,51 Eur, do rúk zástupcu vedľajšieho účastníka. Rozhodnutie okresného súdu vo výroku o zastavení konania a vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania odporkyne nebolo účastníkmi odvolaním napadnuté, v tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V sporovom občianskom súdnom konaní má účastník zásadne právo na náhradu trov konania, ak bol v konaní úspešný, prípadne má právo na náhradu podľa pomeru úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Výnimka zo zásady stanovenej v ust. § 142 O.s.p. je uvedená v § 146 O.s.p., podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. platí náhradu trov konania ten z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené (zodpovednosť za zastavenie konania). Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k

späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že k späťvzatiu návrhu zo strany navrhovateľa došlo pred začatím pojednávania vo veci samej. Z procesného hľadiska v tomto prípade zásadne platí, že zastavenie konania zaviniť navrhovateľ, a preto je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov konania. V predmetnom konaní vystupoval na strane odporkyne vedľajší účastník, preto navrhovateľ je v danom prípade povinný zaplatiť náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne.

Okresný súd správne posúdil vzniknutú procesnú situáciu a dôvodne rozhodol o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. trovy konania, keď zavinenie navrhovateľa na zastavení konania posudzoval len z procesného hľadiska, bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu. Významné je totiž len to, že navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť bez toho, aby odporkyňa splnila to, čoho sa navrhovateľ v konaní domáhal. Bez právneho významu je námietka navrhovateľa, že súd vo veci nerozhodol na základe aktivity právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ale až na základe dispozitívneho úkonu navrhovateľa, a pokiaľ by súd ďalej konal, bol by povinný prihliadnuť na premlčanie nároku zo zákona. Rovnako je právne bezvýznamná námietka, že vedľajší účastník nemá zastupovať súd a plniť úlohy súdu uložené zákonom.

Pokiaľ navrhovateľ namieta dôvodnosť vzniknutých trov konania vedľajším účastníkom na strane odporkyne, odvolací súd poukazuje na ust. § 137 O.s.p., podľa ktorého trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Citované zákonné ustanovenie obsahuje exemplifikačný výpočet druhov trov konania. Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania v danej veci, bola účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom súdna prax za nevyhnutné považuje tie trovy, ktoré účastník musí vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, ktoré sú potrebné na zaujatie procesného stanoviska v návrhu, na meritórne vyjadrenie účastníka konania, na vyjadrenie účastníka k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov a podobne.

V danej veci z obsahu spisu vyplynulo, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, a to podaním zo dňa 09.10.2013 a dňa 25.3.2014 doručil súdu podanie, v ktorom vzniesol námietku premlčania, je tak zrejmé, že vedľajší účastník na strane odporkyne vyvinul aktivitu v záujme „pomoci v spore“ účastníkov, na strane ktorého v konaní vedľajší účastník vystupuje, a v záujme ktorého účastníka združenie ako vedľajší účastník do predmetného konania vstúpil. Navrhovateľ už počas konania nesúhlasil so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, namietať, že združenie sa dalo zastúpiť advokátom, poukázal, že náklady na zastúpenie tohto združenia nepredstavujú účelne vynaložené trovy a pre priznanie na ich náhradu nie je žiadny právny dôvod. Uznesením zo dňa 04.07.2014 okresný súd pripustil do konania na strane odporkyne ako vedľajšieho účastníka Q. a s týmto vedľajším účastníkom na strane odporkyne ďalej vo veci konal.

Vedľajší účastník tak ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľne samotného vedľajšieho účastníka, ktorého právo je daná aj Ústavou Slovenskej republiky (čl. 47 ods. 2). V občianskom súdnom konaní totiž všetci účastníci majú rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenie určitého práva musí vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy, pričom zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že vedľajší účastník nemá právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom.

Odvolací súd súhlasí s názorom navrhovateľa, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou priznania ich náhrady. V posudzovanej veci nemožno prijať záver o neúčelnosti trov právneho

zastúpenia vedľajšieho účastníka. Nesúhlasí však s námietkami navrhovateľa, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí nevyhnutne disponovať personálnym aparátom, u ktorého je daná odbornosť v oblasti práva, čo má byť okrem iného dôvodom na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia tomuto subjektu. Odvolací súd tak nepovažoval za správnu právnu úvahu, v zmysle ktorej trovy konania vedľajšieho účastníka aj s prihliadnutím na vyhodnotenú jednoduchosť sporu, nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. V tejto súvislosti treba tiež zohľadniť, že pokiaľ aj vedľajší účastník použil jednoduchú argumentáciu, ktorou namietal premlčanie uplatňovaného práva, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevylučuje a zároveň nemožno prehliadnuť, že aj druhá procesná strana na uplatnenie svojho práva formou návrhu na vydanie platobného rozkazu (tento spôsob rozhodovania je v spotrebiteľskom práve neprípustný) používa jednoduchú argumentáciu, ktorá je totožná s obdobnými spormi, čo je skutočnosť odvolaciemu súdu známa z jeho úradnej činnosti.

Pokiaľ navrhovateľ ako podpornú argumentáciu pre nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi použil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6MCdo/5/2013, v tomto uznesení zo dňa 19.03.2014 najvyšší súd vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej-ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. O takýto prípad v danej veci nejde. V posudzovanej veci vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, neformulárovým spôsobom uplatnil námietku premlčania, a to v čase, keď súdu nebola uložená zákonná povinnosť ex offo prihliadať na námietku premlčania, pričom nemožno prehliadnuť, že navrhovateľ uplatnil proti odporkyni ako spotrebiteľovi premlčané právo, ktorý návrh aj s poukazom na obranu odporkyne (aj odporkyňa uplatnila námietku premlčania) a premlčanie nároku zobral v celom rozsahu späť.

Úkony vedľajšieho účastníka (vyjadrenie k žalobnému návrhu) v podaní zo dňa 25.03.2014 považoval odvolací súd za účelné, keďže procesné úkony vedľajšieho účastníka mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania, nakoľko potom, ako vedľajší účastník uplatnil námietku premlčania, ktoré podanie bolo odporkyni doručené 08.11.2015, odporkyňa vyjadrila súhlas s námietkou premlčania, ktorú uplatnil vedľajší účastník, a ktorý vstúpil do konania na jej stranu a zhodne namietala premlčanie, v dôsledku čoho navrhovateľ zobral žalobný návrh v celom rozsahu späť, pričom sám uvádza, že žalovaná pohľadávka je premlčaná. Vstup vedľajšieho účastníka na strane odporkyne tak podľa názoru odvolacieho súdu naplnilo svoj primárny cieľ („pomoc v spore“), keďže potom, ako námietku premlčania uplatnil vedľajší účastník, uplatnila ju pod vplyvom vedľajšieho účastníka aj samotná odporkyňa a navrhovateľ, vzhľadom na to, že právo bolo premlčané, zobral žalobný návrh späť potom, ako súd vo veci nariadil pojednávanie. Na zastavenie konania, ktoré zaviniel výlučne navrhovateľ, teda nemá vplyv povinnosť súdu aj bez návrhu prihliadať na premlčanie nároku (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), na ktorú skutočnosť navrhovateľ v podanom odvolaní poukazuje.

Odvolací súd preskúmaním veci nezistil, že by sa v danom prípade jednalo o neúčelne vynaložené trovy konania vedľajším účastníkom na strane odporkyne, preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko vedľajší účastník trovy konania neuplatňoval.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.